

Foto: Ikon/Magnus Aronson

Sommaren ligger framför oss

med dess möjligheter till olika slags aktiviteter, inte minst i vår bygd. Kyrkan arrangerar Sommarlovsdagar med kompisar och lek, utmaningar, skapande, sång och musik – utomhus och inomhus, Musik i sommarkväll, friluftsgudstjänster i bygden, pilgrimsvandring från Falun till Enviken och mycket mer – se i bladet du håller i din hand. Välj att delta i det som passar just dig, du vet att du alltid är välkommen! Och kanske möter du en ängel.

MUSIK I SOMMARKVÄLL	sid 4–5
KALENDARIUM	sid 6–11
ATT FÅ MÖTA EN ÄNGEL	sid 12–13
PILGRIMSVANDRING	sid 14
FRILUFTSGUDSTJÄNSTER	sid 15
SOMMARLOVSDAGAR	sid 24

Över berg och dal...

Det finns flera psalmer som berättar om sommarens glädje. "Den blomstertid nu kommer" och "I denna ljuva sommartid" är väl de mest kända. Men det finns fler! En av de nya har nummer 752. Den börjar

"Över berg och dal som en mjuk koral drar sommaren över vårt land. Livet flödar fram såsom sav i stam, såsom bäck emot havets strand. Så lev Guds nu. Av Guds nåd får du ta mot var stund ur hans hand. Livet flödar fram såsom sav i stam, såsom bäck emot havets strand."

Det handlar om livet, det liv som vi alla är del av. Ibland kanske vi stannar upp och förundras över att livet finns, och undrar: varifrån kommer det egentligen? I kyrkans trosbekännelse läser vi i det första stycket: "Vi tror på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare". Med det säger vi att livet inte är en slump. Livet har sin grund i en skapande kraft. Jag ställs ofta inför frågan: hur kan du veta något om den kraften, som du kallar Gud Fader? Mitt svar är det som jag kommer ihåg från min egen konfirmationstid för länge sedan: på tre sätt! I skapelsen; i den brottnig i mitt eget inre om gott och ont som vi kallar samvete; men framför allt i det jag hör och läser om Jesus från Nasaret.

I mötet med Jesus förstår jag också ordet "nåd". På latin heter det Gratis – det är precis samma ord som gratis på svenska. Jag får livet gratis! Sedan får jag arbeta på med det så gott jag kan. Ibland misslyckas jag med det goda jag skulle vilja göra. Jag har då lärt mig av Jesus att det finns förlåtelse för det – gratis. Jag får nya möjligheter att leva livet, samtidigt som jag lär mig av mina misstag. Hela tiden får jag tänka att jag är del av det stora sammanhang som är livet. Det lever jag tillsammans med andra människor, med djur och fåglar, fiskar och växter – och med Gud! Så fortsätter jag att nynna på nästa vers i psalmen 752:

"Minns att var sekund är en liten stund av evigheten hos Gud, och när dagen lång du hör fåglars sång, hör du himmelens egna ljud. Så lev Guds nu. Av Guds nåd får du ta mot var stund ur hans hand."

Med tillönskan om en god och skön sommar!

Thomas Söderberg
tf. kyrkoherde

Vi samarbetar med

sensus

Vet du någon som inte får sitt Församlingsblad? Kontakta oss på 0246-79 89 01!

Redaktionskommitté: Hans Matsols, Sigrid Saveljeff, Satu Sundström,
Thomas Söderberg, Inger Wahlman och Michael Wingårdh
Layout och tryck: Malin Bergman Larsdotter, Henningsons Tryckeri

Svenska kyrkan
SVÄRDSJÖ ENVIKEN SUNDBORN

Ansvarig utgivare: Thomas Söderberg
070-727 19 45
www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

SOMMARLÄSECIRKEL I SUNDBORN

Ljumma sommarkvällar, en god bok och inspirerande samtal – visst låter det härligt!

Sundborns församling bjuder in till en Sommarläsecirkel där vi under tre onsdagskvällar tillsammans läser, samtalar och reflekterar kring Tomas Sjärdins bok "Ljudet av tystnad".

Läsecirkeln leds av församlingspräst Sigrid Saveljeff. Varje tillfälle avslutas med andakt.

Vi träffas kl. 17.00 onsdagarna 3 juli, 10 juli och 17 juli i Församlingshemmet i Sundborn.

Anmäl dig senast den 20 juni till:
sigrid.saveljeff@svenskakyrkan.se

Bok och läsplan tillhandahålls av församlingen och skickas till dig när anmälan inkommit.

Varmt välkommen till sommarens läsecirkel i Sundborn!

Sigrid Saveljeff
präst Sundborn

Uppstart av verksamheter efter sommaruppehållet

ÖPPNA FÖRSKOLAN

kl. 9.00–12.00

Svärdsjö, start vecka 34
måndagar och torsdagar

Enviken, start vecka 36
tisdagar och fredagar

Sundborn, start vecka 34
tisdagar och fredagar

Ungdomsgården i Svärdsjö församlingsgård:

Joy Ungdomsgård för mellanstadiet

Tisdagar kl. 14.00–18.00. Start 20 augusti.
Anmälan via www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat/barn-och-unga

Ungdomsgården för åk 7 och uppåt

Onsdagar kl. 14.00–21.00. Start 21 augusti.

Torsdagsklubb för 7–9 åringar kl. 14.00 – 16.00 i Församlingshemmet, Sundborn

Start v. 36, 5 september. Anmälan via www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat/barn-och-unga

Barnkörer

Anmälan sker bäst via vår hemsida,
www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat/barn-och-unga

SVÄRDSJÖ

Joykids, torsdagar kl. 16.30–18.00 Startar 22 augusti

För F-klass till årskurs 3. Vi bjuder på frukt.

Ledare: Johan Halvarsson och Walters Börje Edenius.

tel 0246-79 89 05 (Johan), johan.halvarsson@svenskakyrkan.se

ENVIKEN

Gospel Light, onsdagar kl. 13.30–15.00 Startar 4 september

För F-klass till årskurs 2. Vi bjuder på mellis.

Gospel Light, torsdagar kl. 13.30–15.00 Startar 5 september

För årskurs 3–6. Vi bjuder på mellis.

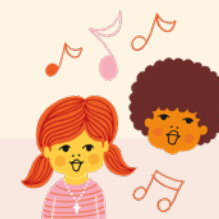
Ledare: Maria Emanuelsson, tel 0246-79 89 21, maria.emanuelsson@svenskakyrkan.se

SUNDBORN

KanTaTon, onsdagar kl. 14.15–15.20 Startar 4 september

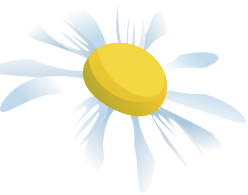
För årskurs 2 och uppåt. Vi bjuder på mellis från kl. 14.15.

Ledare: Ann-Sofi Stål, tel 023-669 63 02, ann-sofi.stal@svenskakyrkan.se

Tisdagar Svärdsjö • Onsdagar Sundborn • Torsdagar Enviken

Musik i Sommarkväll kl. 19.00

Gustafsson Kennemark Wingefors trio

Coyote Smile

Linda Bergvin och Sara Irisdotter

Svärdsjö spelmanslag

Voices

Jazzt

Linus Sandell och Sara Brannäs

Juni

On 5/6 Pelle Gustafsson och Elisabeth Stjernberg
med elevensemblerna Sundborns Sinfonietta och Celloensemblen samt spelmanslaget Happy, Monika Roboz och blockflöjtsensemblen Recorder Consort.
Sundborns kyrka

On 26/6 Folk & Jazz och Bach på svenska
Gustafsson Kennemark Wingefors trio.
Sundborns kyrka

To 27/6 Tängerpojckarna med Karin
Spelmansmusikanteri av bästa märke!
Envikens Gamla kyrka

Juli

Ti 2/7 En hel del Lasse Berghagen
Thomas Nordin, sång, och musikvännerna Klara Kronstrand, sång, och Eldar Levgran, klaviatur.
Svärdsjö kyrka

To 4/7 Coyote Smile med vänner
Country när den svänger som bäst.
Envikens Gamla kyrka

Ti 9/7 Voices
Svärdsjö kyrka

On 10/7 Musikerfamiljen Friman
bjuder på ett blandat program där vi får lyssna till både violin, cello, gitarr och trombon.
Sundborns kyrka

To 11/7 Bo Gustav Thorell med flera
Klassisk musik i skymningen.
Envikens Gamla kyrka

Ti 16/7 Varje tanke och ton
– duetter till pianoackompanjering på temat framtidstro och mänsklig värme.
Linda Bergvin och Sara Irisdotter
Svärdsjö kyrka

To 18/7 SiksHans kapell
Grannen bjuder på hemskrivet.
Envikens Gamla kyrka

Ti 23/7 Svärdsjö spelmanslag
håller sin årliga konsert med Åke Wänn som ledare.
Svärdsjö kyrka

On 24/7 Växelsetidens sånger och melodier
Björkboda Blås under ledning av Jonas Pehrs.
Sundborns kyrka

To 25/7 Jazzt
Blå toner i kvällningen.
Envikens Gamla kyrka

Ti 30/7 Dalapolisens spelmän
Svärdsjö kyrka

Augusti

On 7/8 Sånger nära hjärtat
Sara Brannäs, sång och Linus Sandell, piano.
Sundborns kyrka

Maj

- 29** **ONSDAG KL. 18.00**
KONSERT
Sundborn
 Kammarmusik med
 stråkelever från
 Kulturskolan Falun
- 30** **TORS DAG KL. 18.00**
AFTONBÖN
Enviken

Söndag 2 juni kl. 15.00

Musikgudstjänst i Sundborns kyrka med Bjursåsflickorna under ledning av Ann-Sofi Stål.

Den sedan länge nedlagda, men på sin tid omtalade kören, har haft återträff och delar nu med sig av sånger i sommarens tecken.

Juni

- 1** **LÖRDAG KL. 18.00**
HELGMÅLSBÖN
Svärdsjö
- 2** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Enviken, Gamla kyrkan
- SÖNDAG KL. 15.00**
MUSIKGUDSTJÄNST
Sundborn
Bjursåsflickorna
- 5** **ONSDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn
- 8** **LÖRDAG KL. 18.00**
HELGMÅLSBÖN
Enviken, Gamla kyrkan
- 9** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Sundborn
- SÖNDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Tömta Östansjö
- 15** **LÖRDAG KL. 18.00**
KONSERT
Svärdsjö
Cantores Amici
- LÖRDAG KL. 18.00**
HELGMÅLSBÖN
Sundborn
- 16** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Svärdsjö
- SÖNDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Enviken, Marnäs

Det händer i våra kyrkor

- 22** **LÖRDAG KL. 11.00**
MÄSSA I FOLKTON
Svärdsjö
- LÖRDAG KL. 11.00**
GUDSTJÄNST
Enviken, Gamla kyrkan
- 23** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Sundborn
- SÖNDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Nysjöns fäbodar
- 26** **ONSDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn
- 27** **TORS DAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla kyrkan
- 29** **LÖRDAG KL. 18.00**
HELGMÅLSBÖN
Svärdsjö
- 30** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Enviken, Gamla kyrkan
- SÖNDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Sundborn, Backa Våtmark
- SÖNDAG KL. 16.00**
KONSERT
Enviken
Familjen Ärnlov med vänner

Med reservation för eventuella förändringar - se kalendariet på hemsidan.

SOPPLUNCH

Soppa och bröd serveras och något gott till kaffet. Kostnad 60 kr. Barn gratis.

SVÄRDSJÖ

Församlingsgården
Tisdagar kl. 11.30–12.30

3 september, 1 oktober

Fler datum för soppluncher kommer i nästa nummer.

SUNDBORN

Porträttsalen i Församlingshemmet

Onsdagar kl. 12.00–14.00

**11 september, 9 oktober,
13 november, 11 december**

FRUKOST

med musikaliska tankenötter. Kostnad 30 kr. Barn gratis.

ENVIKEN

Sockenstugan
Lördag 28 september
kl. 8.30–10.00

Fler datum för frukostar kommer i nästa nummer.

TISDAGSTRÄFF I SUNDBORN!

Udda veckor kl. 13.00–15.00

Varmt välkomna till församlingshemmet, för en kopp kaffe med dopp, småprat och handarbete för den som vill.

Start vecka 35, 27 augusti.
Frågor? Ring Christina Stoor Berglund
023-669 63 04.

Juli

- 2** **TISDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö
- 4** **TORS DAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla kyrkan
- 6** **LÖRDAG KL. 18.00**
HELGÅLSBÖN
Enviken, Gamla kyrkan
- 7** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Sundborn
- SÖNDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Gårdsviks Bystuga
- 9** **TISDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö
- 10** **ONSDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn
- 11** **TORS DAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla kyrkan
- 13** **LÖRDAG KL. 18.00**
HELGÅLSBÖN
Sundborn
- 14** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Svärdsjö
Kristi förklaringsdag
- SÖNDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Enviken, Grejsans fäbod
- 16** **TISDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö
- 18** **TORS DAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla kyrkan
- 19** **FREDAG KL. 17.00**
MC-MÄSSA
Svärdsjö
- 20** **LÖRDAG KL. 11.00**
KONFIRMATIONSGUDSTJÄNST
Sundborn
- LÖRDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Svartnäs kyrka
- 21** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Enviken, Gamla kyrkan
- SÖNDAG KL. 15.00**
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Sundborn, Karlsby fäbod

- 23** **TISDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö
- 24** **ONSDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn
- 25** **TORS DAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Enviken, Gamla kyrkan
- 27** **LÖRDAG KL. 18.00**
HELGÅLSBÖN
Enviken
- 28** **SÖNDAG KL. 11.00**
MÄSSA
Sundborn
- SÖNDAG KL. 15.00**
GUDSTJÄNST
Svärdsjö
- 30** **TISDAG KL. 19.00**
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Svärdsjö

Kyrkornas öppettider i sommar

SVÄRDSJÖ KYRKA

1 juni-31 augusti
Alla dagar kl. 10-15

SVARTNÄS KYRKA

Öppet enl. ök. dagtid
Kontakta Daniel Johansson 070-244 89 95

ENVIKENS GAMLA KYRKA

1 juni-31 augusti
Alla dagar kl. 10-18

**ENVIKENS KYRKA OCH
KAPELLET PÅ KÖRRGÅR'N**

24 juni – 28 juli
Alla dagar kl. 10-19

29 juli-31 augusti
Alla dagar kl. 10-15

SUNDBORNS KYRKA

1 maj-31 juli
Vardagar kl. 10-20
Lördagar och söndagar kl. 10-18
1-31 augusti alla dagar kl. 10-18

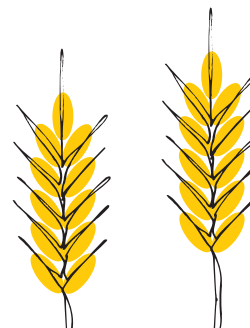
Augusti

- 3** LÖRDAG KL. 18.00
HELGMÅLSBÖN
Sundborn
- 4** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö
- 5** SÖNDAG KL. 15.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Enviken, Jonssons fik & butik
- 7** ONSDAG KL. 19.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sundborn
- 8** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 10** LÖRDAG KL. 18.00
HELGMÅLSBÖN
Svärdsjö
- 11** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken
- 12** SÖNDAG KL. 15.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Sundborn, Korså kyrkogård
- 15** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 17** LÖRDAG KL. 18.00
HELGMÅLSBÖN
Enviken
- 18** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Sundborn
- 19** SÖNDAG KL. 15.00
FRILUFTSGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Böle Missionshus
- 21** ONSDAG KL. 19.00
KONSERT
*Enviken, Gamla kyrkan
Juniper Bay Gospel*
- 22** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 24** LÖRDAG KL. 18.00
HELGMÅLSBÖN
Sundborn
- 25** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken
- 26** SÖNDAG KL. 11.00
EKUMENISK GUDSTJÄNST
Boda Missionskyrka
- 27** SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Svärdsjö, Gropen
- 29** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 31** LÖRDAG KL. 18.00
HELGMÅLSBÖN
Svärdsjö

Med reservation för eventuella förändringar - se kalendariet på hemsidan.

September

- 1** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Sundborn
- 2** SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Enviken
- 5** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 7** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Enviken
- 8** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö
- 9** SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Sundborn
- 12** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 14** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Sundborn
- 15** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken
- 16** SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Svärdsjö
- 19** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 21** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Svärdsjö
- 22** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Sundborn
- 23** SÖNDAG KL. 15.00
GUDSTJÄNST
Enviken
- 26** TORSDAG KL. 18.00
AFTONBÖN
Enviken
- 28** LÖRDAG KL. 18.00
MUSIK VID HELGSMÅL
Enviken
- 29** SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Svärdsjö
- 30** SÖNDAG KL. 15.00
FAMILJEGUDSTJÄNST
Sundborn

Att få möta en ängel i ögonhöjd

Foto: Sören Jonsson

”Du vet väl om att du är värdefull. Att du är viktig här och nu. Att du är älskad för din egen skull. För ingen annan är som du [...]”

Jag nynnar på psalm 791 när jag med försiktiga steg tar mig ner för stegen i byggnadsställningen som står uppställd i Sundborns kyrka. Psalmens toner och ord sätter färg och form till det jag precis fått erfara, högt där uppe under kyrktakets valv.

Det har nog knappast undgått någon att den så kallade Änglamålningen i Sundborns kyrka restaurerats under årets första månader. Änglamålningen, målad av Carl Larsson i början av 1900-talet, är en magnifik skapelse som pryder hela väggen ovanför altaret och som med sin signifikanta blå färg och motiv fångar in betraktarens öga och sinne. Vi är nog många som, vid ett eller flera tillfällen, suttit i någon av bänkraderna i Sundborns kyrka och, på avstånd, tagit in dess färgprakt och bildspråk. Där vi, på håll, betraktat de två änglarna som ramar in målningen, kanske funderat och reflekterat över målningens betydelse och symbolik.

Ja, det var just för att betraktas på avstånd som Carl Larsson skapade målningen för mer än hundra år sedan. Det är på håll som änglarnas språk och uttryck ska ses och begrundas. Men i samband med restaureringen gavs plötsligt möjlighet till att komma målningen närmare än vanligt. Så en dag i mars, klättrar jag upp för stegarna som förbinder byggnadsställningarna med varandra, och med generös och kunnig guidning av målarna Christian Benmarker, Erik Lövgren och Anders Persson, får jag lära mer om såväl själva restaureringen som Carl Larssons konstverk.

Och där och då sker något. Jag får inte bara del av tre kunniga yrkesmäns erfarenheter och kunskaper om Änglamålningen som sådan. Nej, jag får något mer, något gudasänt. För plötsligt finner jag mig i närkontakt med en av Carl Larssons vackra målade änglar. På

bara några decimeters avstånd är hon rakt framför mig, ängeln som jag tidigare bara betraktat på håll. Jag kan följa hennes anletsdrag, betrakta hennes knäppta händer, se hur flätan ringlar ner längs hennes rygg och se hennes blick som, med viss outgrundlighet, blickar uppåt. Mot himlen, mot det eviga.

Medan jag står där och betraktar den vackra ängeln, upptäcker jag plötsligt fler saker jag inte tidigare kunnat notera på håll. Jag ser att hennes fingrar saknar naglar, att hennes konturer på sina ställen är lite ofullständiga. Och jag fylls av insikten att jag, där och då, får nåden att möta en ängel i ögonhöjd. En ängel, som i all sin vackra och innerliga uppenbarelse, också bär sina skavanker. Känslan av stor tacksamhet sköljer över mig. En tacksamhet som handlar om att jag där och då, påminns om något viktigt. Jag påminns om betydelsen av att vi människor inte bara behöver få möta en ängel i ögonhöjd då och då, utan även att vi – du och jag – behöver få möta varandra i ögonhöjd, med allt det som är vi. Med alla våra skavanker. För skavanker-

na gör oss inte mindre värda som människor. Nej, i Guds ögon är vi alltid älskade, sedda och bekräftade. Du och jag är älskade av Gud för just vår egen skull. Och tänk, till och med en ängel kan ha sina skavanker. Det gör dem inte mindre änglalika. Snarare tvärtom.

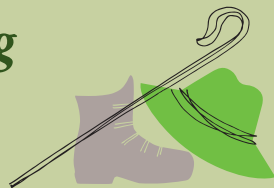
I slutet av mars 2024 är restaureringen av målningen klar. Ställningarna är borttagna och Änglamålningens specifika blåa färg gnistrar och glimmar i solljuset som träffar den. Jag sitter i kyrkbänken, och betraktar målningen och änglarna på håll igen. Och nynnar vidare på psalm 791: *”Du vet väl om att du är värdefull. Att du är viktig här och nu. Att du är älskad för din egen skull. För ingen annan är som du... [...]”*

Sigrid Saveljeff
präst Sundborn

Följ med på pilgrimsvandring från Kristine kyrka i Falun genom vårt pastorat!

Du upplever meningsfull samvaro, får tid till reflektion i kyrkan och i naturen.

Preliminärt program. Kontakta kyrkorådets ordförande i Falu pastorat Kenneth Wählberg, kenneth.wahlberg@svenskakyrkan.se 070-597 51 19, för mer information, pris och anmälan.

*Vandringen sker den 19 – 21 augusti.
Det går bra att delta i hela eller delar av vandringen.*

Dag 1

Corum i Kristine kyrka.
Vandring längs Carl Larsson-leden till Sundborn.
Mässa i Sundborns kyrka.
Middag och övernattnig på Sundbornsgården.

Dag 2

Frukost på Sundbornsgården.
Corum på Sundbornsgården eller i Sundborns kyrka.
Vandring till Svärdsjö.
Inkvartering och middag på Trollnäs.
Mässa i Svärdsjö kyrka.

Dag 3

Frukost på Trollnäs.
Corum på Trollnäs eller i Svärdsjö kyrka.
Vandring till Envikens Gamla kyrka eller Envikens kyrka.
Mässa.
Vandringen avslutas.

Välkommen att se Carl Larssons porträtt i Sundborns församlingshem!

ÖPPET VARDAGAR 1 – 26 JULI, KL. 12 – 16 Fri entré
(Stängt för besök vid eventuell minnesstund fredagar)

Välkommen till sommarens friluftsgudstjänster

söndagar kl. 15.00

Medtag något att sitta på och gärna egen kaffekorg!

- 1 Svärdsjö, Tömta i Östansjö 9/6
- 2 Marnäs, Trefaldighetskällan 16/6
- 3 Svärdsjö, Nysjöns fåbodar 23/6
- 4 Sundborn, Backa våtmark 30/6
- 5 Svärdsjö, Gårdviks bystuga 7/7
- 6 Enviken, Grejsans fåbodar 14/7
- 7 Svartnäs kyrka 20/7
- 8 Sundborn, Karlsby fåbodar 21/7
- 9 Enviken, Jonssons fik & butik 4/8
- 10 Sundborn, Korså kyrkogård 11/8
- 11 Svärdsjö, Böle Missionshus 18/8

För platskoordinater se vår hemsida www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

Påskspel i Församlingsgården, Svärdsjö

Påskspel.

Foto: Karin Norling

Skolelever från Liljansskolan, Svärdsjöskolan och Toftaskolan i Svärdsjö fick också detta år uppleva ett påskspel om den bibliska berättelsen från skärtorsdagens sista måltid, Jesu korsfästelse på långfredagen och uppståndelsen på påskdagen.

Församlingspedagog Johan Halvarsson berättade och aktörer levandegjorde händelserna genom att agera som Jesus, lärjungar, överstepräster, soldater, Pontius Pilatus, ängel och kvinnor vid gravstenen. Avslutningsvis sjöng alla tillsammans psalmen Dina händer är fulla av blommor och barnen fick möjlighet att ställa frågor och diskutera.

Så roligt det var att få uppleva glädjen i gemensamt skapande och höra barnens kloka frågor och kyrkoherde Thomas Söderbergs genomtänkta svar! Och det är inspirerande att tänka på att jul- och påskspelen, som genomförs i vårt pastorat, är en fortsättning på en tusenårig tradition, där ursprunget är den växelsång som ingick i den katolska mässans ritual under tidig medeltid.

Walters Börje Edenius
kantor

Satu Sundström
redaktör

Svenska Kyrkans Unga

Svenska Kyrkans Unga är Svenska kyrkans barn- och ungdomsorganisation för alla i åldern 0 – 30 år.

Äldre kan fungera som stödmedlemmar.

Läs mer på hemsidan: www.svenskakyrkansunga.se

SVÄRDSJÖ ENVIKEN SUNDBORN

Lokalt finns en egen lokalavdelning med en styrelse. Här i pastoratet Svärdsjö, Enviken och Sundborn genomfördes årsmötet i slutet av februari, då en ny styrelse med sex ledamöter i åldern 13-17 år valdes. Det är en av stiftets yngsta styrelser och den består av Frida Granat 15 år, William von Holst 13 år,

Frank Kronsfoth 13 år, Karl Kronsfoth 13 år, Joel Lundborg 13 år, Moa Lyck 16 år. Frank omvaldes till ordförande och Frida till vice ordförande.

Johan Halvarsson
församlingspedagog

NOTISER FRÅN ENVIKEN

Envikens kyrka

Sommarfotoutställning:
foton från när Envikens kyrka byggdes.

Gravkapellet

Är du nyfiken av dig?
Titta in i gravkapellet, där det finns lite olika kuriosa att titta på.

Biologisk mångfald

Då vi värnar om biologisk mångfald så kommer en äng att anläggas vid parkeringen.

Magdalena Sparresjö
kyrkvaktmästare

Enviksdagen

Lördag 18 maj
kl. 11.00–16.00

Barnkören Gospel Light
medverkar på scenen
kl. 11.30.

För mer detaljerat program
se Envikens intresseförenings
hemsida.

JUNIPER BAY GOSPEL

Onsdag 21 augusti
kl. 19.00

Enviken, Gamla kyrkan

Varför konfirmeras?

Vi vet att en viktig del i det här att vara människa och vuxen är att lära sig att hantera och förstå sig själv i relation till sig själv, andra och världen.

Under konfirmationen erbjuds våra ungdomar möjlighet att få betrakta/reflektera över sig själva och sitt liv till exempel i dopet och dess människosyn, Jesu liv och handlande, den gyllene regeln, tio Guds bud, men också i relation till hela skapelsen, ja i relation till Gud.

Med andra ord är konfirmationen en tid där ungdomar ges möjlighet att få viktiga verktyg med sig in i vuxenlivet. Genom besök,

samtal, lekar och övningar utforskar vi vad människan är. Vem är du? Vad är kärlek? Vem är Gud? Vad händer efter döden? Vad säger Svenska kyrkan? Vad står det egentligen i bibeln? Vilka är dina livsfrågor?

Michael Wingårdh
präst Svärdsjö

INTE
SOM
DU
TROR

Visst låter det spännande? Kom och var med!

I år erbjuder vi följande konfirmandgrupper i Svärdsjö, Envikens och Sundborns pastorat:

Veckogrupp

Onsdagar kl. 16-18 i Församlingsgården, Svärdsjö. Exakt tid anpassas efter skol- och busstider.

Start: Onsdag 25 september 2024 med efterföljande föräldramöte.

Läger: Två tillfällen, ett vecka 44 2024 och ett vecka 17 2025.

Konfirmationen äger rum lördag 3 maj 2025.

Kontaktperson:

Sigrid Saveljeff, präst

sigrid.saveljeff@svenskakyrkan.se

Tel: 023-669 63 01

Sommar- och lägergrupp

Träff 1: Lördag 30 november 2024 kl. 11-15 och deltagande i gudstjänst söndag 1 december kl. 11-12.

Träff 2: Den 12-13 april 2025 övernattar vi i en av våra kyrkor.

Läger: Vecka 25-26 2025, 16-19 juni dagläger, 22-25 juni övernattningsläger.

Konfirmationen äger rum lördag 28 juni 2025.

Kontaktperson:

Michael Wingårdh, präst

michael.wingardh@svenskakyrkan.se

Tel: 0246-79 89 13

Anmälan Enklaste sättet att anmäla sig är att gå in på QR-koden bredvid eller gå in på hemsidan: www.svenskakyrkan.se/svarsdjopastorat/barn-och-unga klicka på konfirmation längre ner på sidan.

Om du har frågor går det bra att ringa förstås, men under semestertider kan vi vara lite svåra att få tag i. Anmälan behöver vi ha senast den 15 september.

Allt som hör till konfirmationstiden är kostnadsfritt.

Om psykisk hälsa 10 september – 10 oktober

Världshälsoorganisationen WHO definierar psykisk hälsa som "ett tillstånd av psykiskt välbefinnande där varje individ kan förverkliga sina egna möjligheter, klara av vanliga påfrestningar, arbeta produktivt och bidra till ett samhälle som hen lever i."

Varje år uppmärksammas under hösten den psykiska hälsan, dels genom att det den 10 september är den internationella Suicidpreventiva dagen och att det den 10 oktober är Världsdagen för psykisk hälsa. I samband med den sistnämnda har det sedan 2019 gjorts en satsning på hela den veckan av Region Dalarna. I år utökas den till att pågå en hel månad, just mellan 10 september och 10 oktober med målen att öka medvetenhet, minska fördomar och få människor att prata om psykisk hälsa.

Varför behöver vi uppmärksamma detta med psykisk hälsa? Den psykiska ohälsan är stor och Dalarna ligger fortsatt i topp när det gäller suicidstatistiken. Vi behöver hjälpas åt med att prata om detta problem och att det inte är något att skämmas över. Det finns hjälp att få och du är inte ensam!

Emelie Kjellgren
diakon

Hjälp finns att få

Du kan ta kontakt med diakon eller präst i pastoratet, se sid. 23.

Jourhavande präst kl. 21-06, ring 112.

BRIS för barn upp till 18 år, ring 116 111 .

www.bris.se/for-barn-och-unga/prata-med-oss/

I SVÄRDSJÖ

Höstens första filmkväll i Församlingsgården, preliminärt tisdagen den 24 september kl. 17.30, visas Korparna från 2017, som bygger på Thomas Bannerheds roman om bonden Agne, som sliter hårt på sin gård och försvinner in i psykisk sjukdom och sonen Klas som flyr till fåglarnas värld.

Tisdagen den 1 oktober, efter sopplunchen på Församlingsgården i Svärdsjö kl. 12.30, kan du ta del av **föreläsningen "IT-samhället och våra rättigheter"** – med särskilt fokus på ålder och funktionsnedsättning, då Rättighetscentrum Dalarna berättar om sin verksamhet, Diskrimine-

ringslagen och svarar på frågor om hur vi bäst tar till vara våra rättigheter i det växande IT-samhället. Calle Svensson 60 år, Attitydambassadör från (H)järnkoll, Sensus, berättar om hur det är att leva med diagnosen ADHD och ger konkreta exempel på vardagliga situationer av utsatthet. Och representant från Klara Färdiga IT, som är ett arvsfondsprojekt hos Sensus i samarbete med Glädjeverket, informerar om konkreta metoder med syfte att nå ökad IT-trygghet och IT-säkerhet för årrika och personer med funktionsnedsättning.

DAGS ATT FÖRBEREDA SIG FÖR NÄSTA ÅR DÅ DET ÄR KYRKOVAL IGEN!

KYRKANS ANSVAR

Ibland känns det som att tiden gått ofattbart fort. Vi är ju inne på det tredje året i mandatperioden. Nästa år är det dags för kyrkoval igen. Då har de drygt fem miljoner medlemmarna i Svenska kyrkan möjlighet att rösta fram dem som kommer att bestämma Svenska kyrkans mål och hur verksamheten ska utformas de kommande fyra åren, alltså nästa mandatperiod. Arbetet inför valet har redan startat. Kyrkovalet är ju inte ett utan tre val. Det är viktigt att vara väl förberedd så att valet kan genomföras smidigt och på rätt sätt.

När kyrkan skiljdes från staten stiftades en lag som beskriver förhållandet mellan stat och kyrka. Kyrkan ska vara uppbyggd som en demokratisk evangelisk-luthersk folkkyrka. Staten har utsett Svenska kyrkan till huvudman för begravningsverksamheten. Svenska kyrkan har därför ansvar för alla begravningsar, oavsett kyrkotillhörighet. Svenska kyrkan har också ett mycket stort ansvar då det gäller att skydda och bevara den rika kulturskatt, som finns i våra kyrkobyggnader och på våra kyrkogårdar.

KYRKOVALET

Vid kyrkovalet har man möjlighet att rösta på Svenska kyrkans tre nivåer: riks-, stifts- och församlingsnivå.

På riksnivå finns kyrkomötet som är den högsta beslutande nivån i Svenska kyrkan. Här beslutas om frågor som är övergripande och som har betydelse för hela kyrkan och ärenden som rör kyrkoordningen, Svenska kyrkans regelverk.

Vi har 13 stift i vårt land. Stiftet har ansvar för den regionala styrningen och är till stöd för de olika församlingarna och pastoraten inom den egna regionen. Vi tillhör Västerås stift. Som medlem i kyrkan kan du lägga din röst på den nomineringsgrupp du vill stödja i stiftsfullmäktige, som är stiftets högsta beslutande instans.

På lokal nivå, i din församling eller i ditt pastorat, röstar du fram ledamöter till kyrkofullmäktige, som är högsta beslutande organ på den lokala nivån. Kyrkofullmäktige utser i sin tur ett kyrkoråd, pastoratets styrelse, som ska verkställa verksamhetens inriktning och utformning i enlighet med de direktiv kyrkofullmäktige givit. Det är sedan kyrkoherden som har ansvar för ledningen, det vill säga att de fastställda målen fullföljs. I ett pastorat med flera församlingar väljer kyrkofullmäktige ett församlingsråd till varje församling. Hos oss är det tre församlingar och därför tre församlingsråd.

NY SERVICEBYGGNAD I ENVIKEN

Med början i maj kommer en ny servicebyggnad att byggas i Enviken mellan nya garaget och bisättningshuset. Byggnaden ska inrymma vaktmästeri och parkering. Byggtiden beräknas vara till och med årsskiftet 2024/2025. Under perioden kommer

vissa vägar att vara avstängda och vi ber kyrkogårdsbesökare om överseende för eventuella inskränkningar av framkomligheten.

Torsten Byström,
kyrkogårds- och fastighetschef

UPPDRAG OCH KONTAKTUPPGIFTER

Som folkvald kan man få inflytande inom tre olika områden:

- Vad kyrkan ska göra – den strategiska inriktningen.
- Vad det får kosta – budget som fördelar resurser till de olika verksamheterna.

- Följa upp och utvärdera att de grundläggande uppgifterna fullföljs:

Att fira gudstjänst – **gudstjänst**.
Undervisa i och berätta om kristen tro – **undervisning och mission**.
Att möta och hjälpa behövande människor – **diakoni**.

I vårt pastorat finns i nuläget tre nomineringsgrupper. Om du vill veta mer kan du ta kontakt med kontaktpersonerna för nomineringsgrupperna:

Arbetspartiet Socialdemokraterna

Inger Wahlman, inger.wahlman@dalnet.se

Levande Kyrka, Svärdsjö, Envikens och Sundborns pastorat

Hans Matsols, hans.matsols@gmail.com

ViSK, Vänstern i Svenska kyrkan

Emma Rydén, emma.ryden@vfalun.se

Önskar Er alla en skön
och vacker sommar!

Hans Matsols
ordf. Kyrkorådet

Nya på jobbet

Ingis Åhman ny medarbetare i pastoratets expedition

"Det här ska bli mitt hem!" Ja, det var min känsla när jag besökte Svärdsjö första gången för 10 år sedan. Kyrkan speglade sig i sjön, de röda husen syntes längs vägen och allt var så obeskrivligt vackert den där sommarkvällen då jag kom körandes från Lumsheden.

År 2021 lämnade jag Roslagens famn och landade i Dalarna. Här i Svärdsjö uppskattar jag den vackra naturen, drivkraften i samhället och den genuina vänligheten hos alla människor. Med mig i bagaget har jag två tonårningar, ett par katter och en lång erfarenhet från vård och omsorg.

och Joakim Benini i Vaktmästeriet

Sedan några år tillbaka bor jag i Falun, men jag kommer från Grycksbo. Och det var i Grycksbo som jag började min bana som kyrkvaktmästare, då jag bara var 17 år. Nu, 23 år senare, har jag hunnit jobba både inom kyrkan och med andra saker, men jag har alltid trivts bäst i kyrkan. Därför ser jag mycket fram emot att få jobba som kyrkvaktmästare i Svärdsjö och trakterna runt omkring.

Pensionärer

Ove Nicklasson

I nästan ett kvarts sekel, sedan 1 januari 2001, har Ove arbetat som kyrkvaktmästare i Svärdsjö. Med tiden har arbetsområdet utökats med Enviken och Sundborn. Ove har haft inre tjänst

Foto: Sören Jonsson

med gudstjänster av skilda slag. Den största delen av arbetstiden har dock lagts på kyrkogårdar och fastigheter. Under ett antal år var Ove också arbetsledare. "Det har varit ett fritt och bra jobb med goda arbetskamrater" säger Ove. Han går i pension den 1 september och ser fram emot att få mer tid i skogen – inte minst för harjakt med den egna hunden.

och Lena Halvars Hedman tackar för sig

Den 1 juni 2009 började jag min tjänst som administrativ assistent i Svärdsjö församling.

De första åren hjälpte jag även till på Öppnis och i ungdomsgruppen. Under en period hade jag också extra arbete som husmor tillsammans med en kollega. Efter sammanslagningen med Enviken och Sundborns församlingar har mina arbetsuppgifter varit "spikade" på pastoratets expedition.

Foto: Sören Jonsson

Åren flyger iväg och jag juvstartar nu min pensionering för att få tid att finnas tillhands för mina närmaste. Jag ser också fram emot att få njuta av allt som livet har att ge; umgås med släkt och vänner, vistas ute i vår vackra natur och sång och musik. Det blir nog en och annan fisketur också! Jag har stortrivts med mitt arbete och kommer att sakna mina underbara kollegor och alla församlingsbor som jag, under åren som gått, har fått möta i både glädje, sorg och allt däremellan. TACK för den tid som jag har fått dela med er!

Kontaktuppgifter

FÖRSAMLINGSEXPEDITION

Bokning av dop, vigsel och begravning

0246-79 89 00

måndag – fredag kl. 8.00–16.00

Övriga ärenden

Ingis Åhman

0246-79 89 01

Tisdag – torsdag kl. 13.00–15.00 *

Soldatvägen 12, 790 23 Svärdsjö

svardsjo.pastorat@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

*Sommartid för besök på expeditionen i Svärdsjö juni–aug (v.25–v.33) öppet onsdagar 13.00–15.00

KYRKORÅDET

Hans Matsols,

Kyrkorådets ordförande

hans.matsols@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Thomas Söderberg, tf. kyrkoherde

uthomas.soderberg@gmail.com

070-727 19 45

Michael Wingårdh, Enviken

michael.wingardh@svenskakyrkan.se

0246-79 89 13

Sigrid Saveljeff, Sundborn

sigrid.saveljeff@svenskakyrkan.se

023-669 63 01

DIAKON

Emelie Kjellgren

emelie.kjellgren@svenskakyrkan.se

0246-79 89 08

MUSIKER

Walters Börje Edenius, Svärdsjö

borje@edenius.be

070-666 96 55

Jonas Pehrs, Enviken

jonas.pehrs@svenskakyrkan.se

0246-79 89 24

Ann-Sofi Stål, Sundborn

ann-sofi.stal@svenskakyrkan.se

023-669 63 02

BARN OCH UNGDOM

Johan Halvarsson, Svärdsjö

johan.halvarsson@svenskakyrkan.se

0246-79 89 05

Sofia Hansson Elestrand,

Svärdsjö, föräldraledig

Maria Emanuelsson, Enviken

maria.emmanuelsson@svenskakyrkan.se

0246-79 89 21

Christina (Stina) Stoor Berglund,

Sundborn

christina.stoor.berglund@svenskakyrkan.se

023-669 63 04

EKONOMI & ADMINISTRATION

Karin Norling, kamrer

karin.norling@svenskakyrkan.se

0246-79 89 02

Johanna Stängnings,

begravningsadministratör

johanna.stangnings@svenskakyrkan.se

0246-79 89 11

KYRKOÅRD OCH FASTIGHET

Torsten Byström,

kyrkogårds- och fastighetschef

torsten.bystrom@svenskakyrkan.se

0246-79 89 16

Nils-Erik Eriksson, Svärdsjö

nilserik.eriksson@svenskakyrkan.se

0246-79 89 07

Joakim Benini, Svärdsjö

joakim.benini@svenskakyrkan.se

0246-79 89 09

Magdalena Sparresjö, Enviken

magdalena.sparresjo@svenskakyrkan.se

0246-79 89 22

Joel Näslund, Enviken/Sundborn

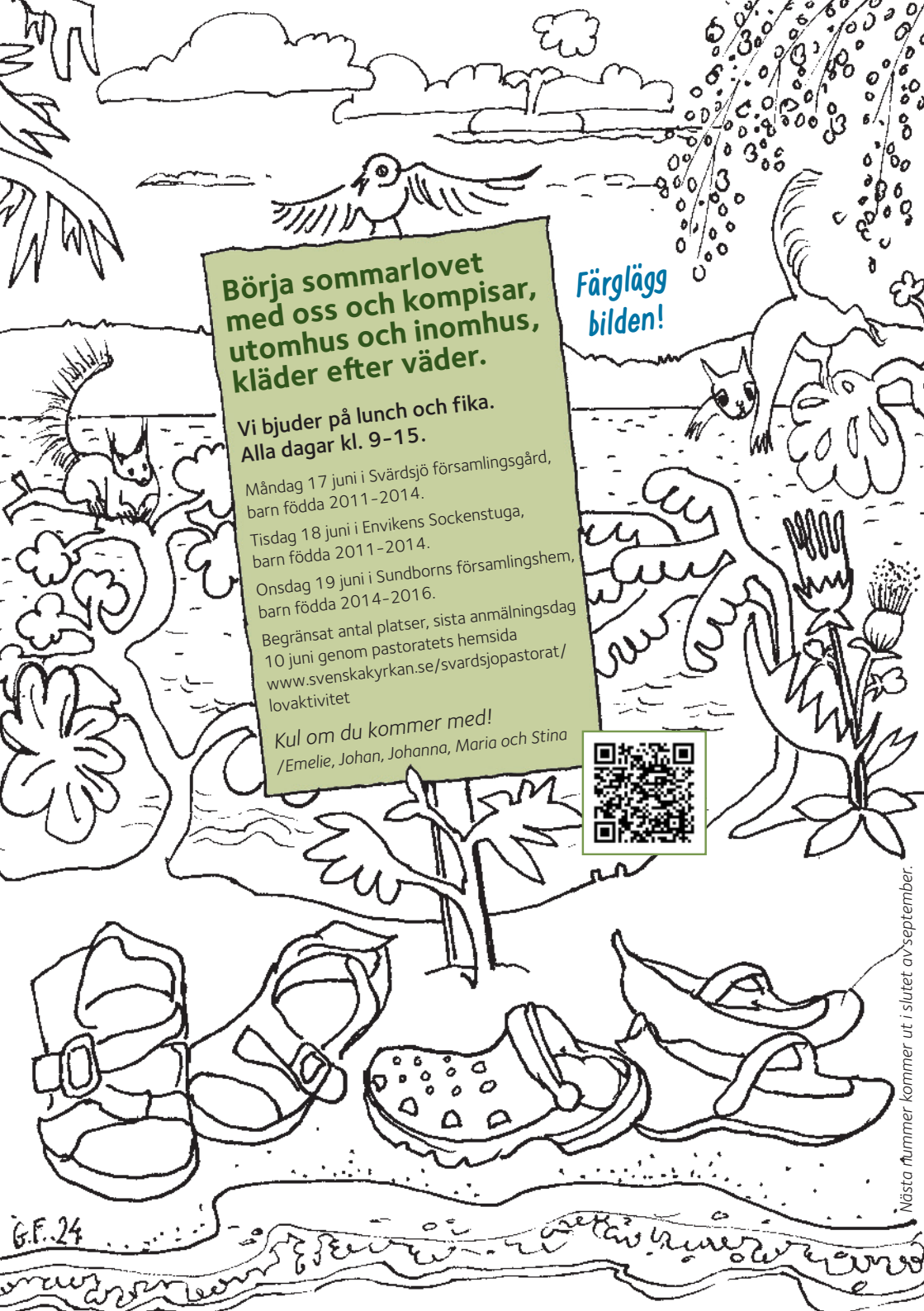
joel.naslund@svenskakyrkan.se

0246-79 89 23

Henrik Murmester, Sundborn

henrik.murmester@svenskakyrkan.se

023-669 63 05

**Börja sommarlovet
med oss och kompisar,
utomhus och inomhus,
kläder efter väder.**

**Färglägg
bilden!**

Vi bjuder på lunch och fika.
Alla dagar kl. 9-15.

Måndag 17 juni i Svärdsjö församlingsgård,
barn födda 2011-2014.

Tisdag 18 juni i Envikens Sockenstuga,
barn födda 2011-2014.

Onsdag 19 juni i Sundborns församlingshem,
barn födda 2014-2016.

Begränsat antal platser, sista anmälningsdag
10 juni genom pastoratets hemsida
[www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat/
lovaktivitet](http://www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat/lovaktivitet)

Kul om du kommer med!
/Emelie, Johan, Johanna, Maria och Stina

